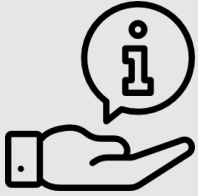

Anežka Černá V4. A

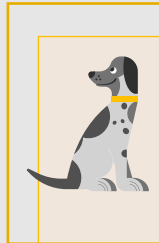

OBSAH

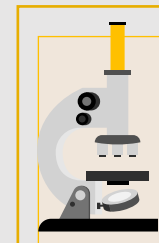
Proč jsem si téma vybrala

Plemeno basenji

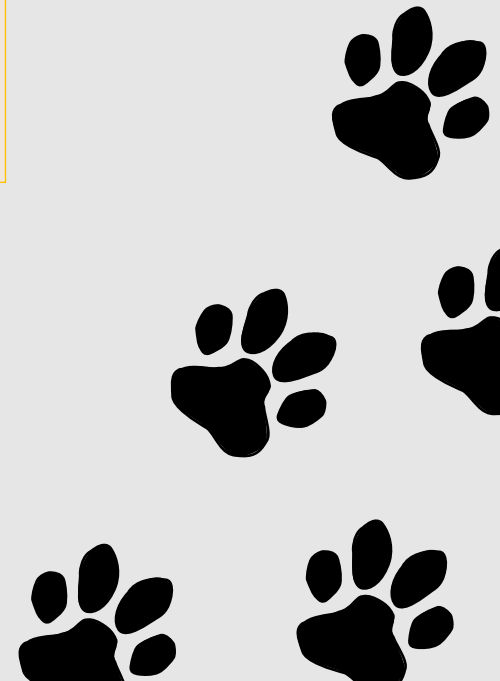
Nejčastější nemoci očí
u basenji

Praktické vyšetření DOO

Statistika výskytu DOO
u basenji

PROČ

- Soužití s fenkou basenji
- Praxe u oftalmoložky (poděkování paní MVDr. Lucii Míkové)
- Zájem o téma
- Edukace okolí

BASENJI

- Středně vysoký, lehce stavěný pes
- K lovení malé zvěře
- Původ: Afrika – hluboké lesy a pralesy
- Klasifikace:
 - Skupina: 5 - Špicové a plemena primitivní, sekce: 6 - Primitivní plemena (bez pracovní zkoušky)

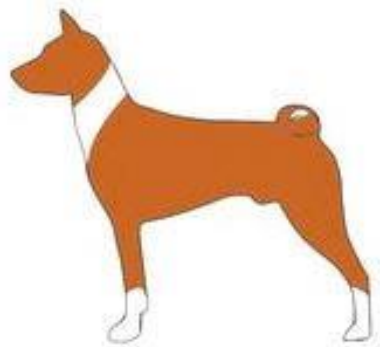

POVAHA A VZHLED

- Cizí lidé – nedůvěřivý, ale milující páníčky
- Nezávislý, inteligentní, čistotný
- Pohyb: ladný, přirovnáván ke klusajícímu koni
- Srst: lesklá, krátká, jemná bez podsady
- Při vztyčených uších se na obličeji tvoří vrásky
- Ocas: vysoko nasazený, 1x/2x zatočený nad hřbetem
- 4 varianty: červeno-bílý, žíhaný, černo-bílý, tricolor

RED/WHITE
ČERVENOBÍLÁ

BLACK/WHITE
ČERNOBÍLÁ

BRINDLE
ŽÍHANÁ

TRICOLOUR
TRIKOLORNÍ

RED/WHITE TRIF
ČERVENOBÍLÁ TRIF

BLACK/WHITE TRIF
ČERNOBÍLÁ TRIF

BRINDLE TRIF
ŽÍHANÁ TRIF

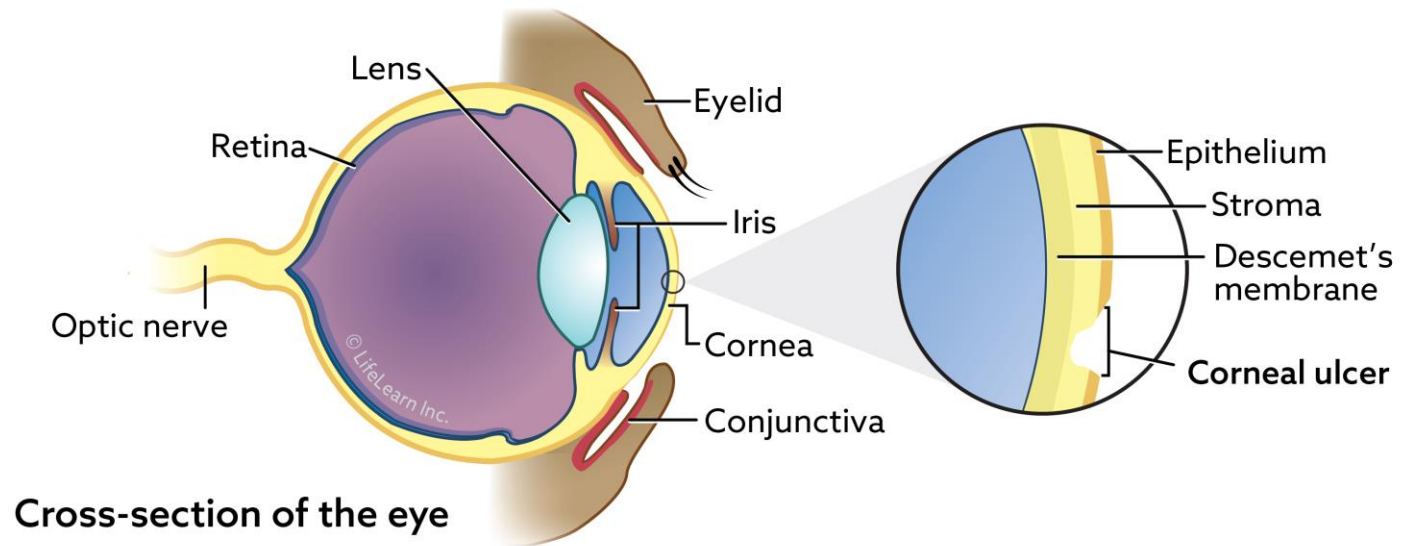

TRINDLE
TRINDLE

NEJČASTĚJŠÍ NEMOCI OČÍ

- Dystrofie rohovky
(*Corneal dystrophy*)
- PPM
(*Persistent pupillary membranes*)
- Katarakta
(*Cataract*)
- Zakalení ve tvaru Y na švu čočky
(*Y suture tip opacity*)
- Atrofie sítnice
(*Retinal atrophy*)
- Kolobom disku zrakového nervu
(*Optic nerve coloboma*)

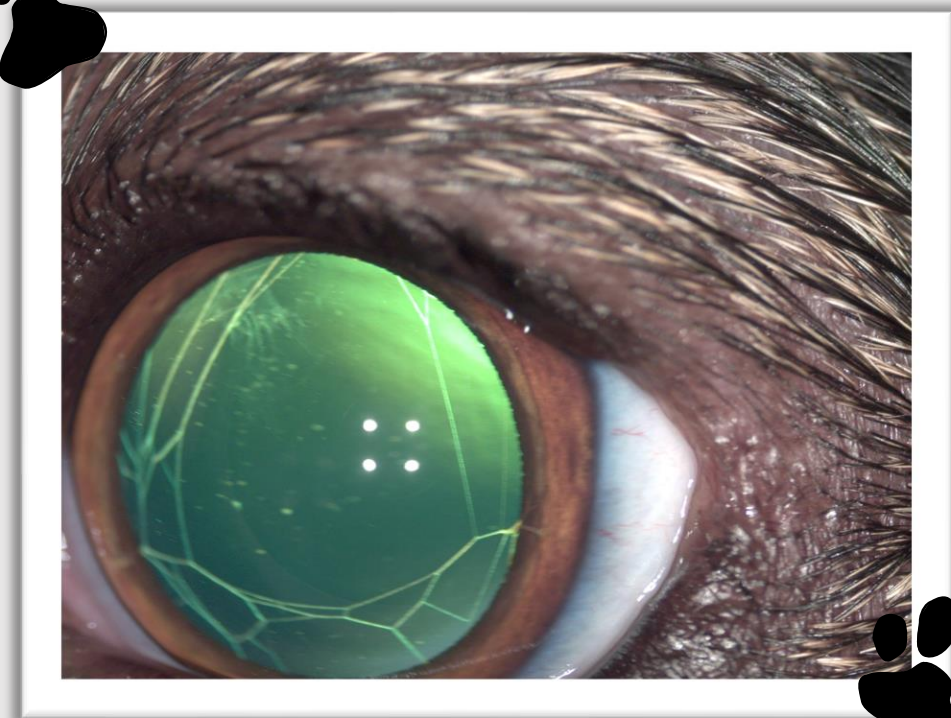
DYSTROFIE ROHOVKY

- Nezánětlivý zákal rohovky v jedné/více vrstvách
- Dědičné (autozomálně recesivní), nevléčitelné, v jakémkoliv věku
- Způsobené genetickou poruchou MTB tuku
- Obvykle začíná na jednom oku, postihuje ale obě
- PŘÍZNAKY: skvrny bílé až šedé
- DG: barvení fluoresceinem, nitrooční tlak, test slz
- Formy: epiteliální, stromální, endoteliální

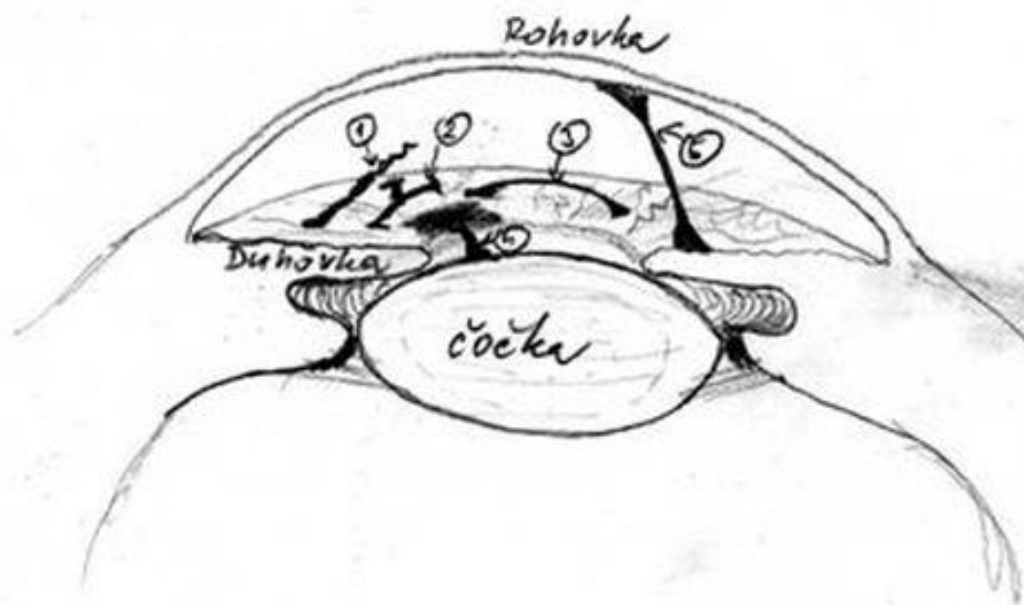
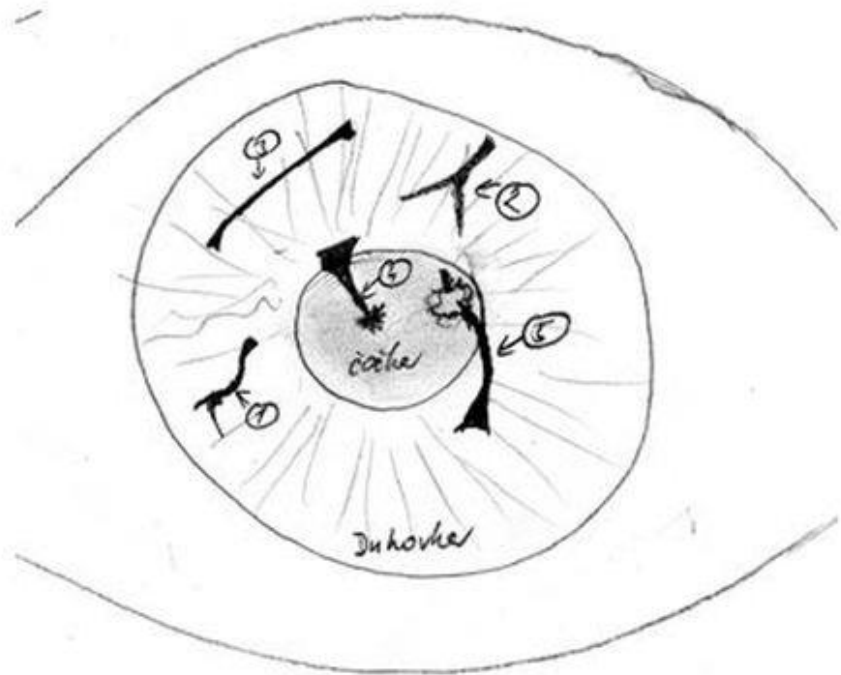
PERZISTUJÍCÍ PUPILÁRNÍ MEMBRÁNY (PPM)

- Pupilární membrána = tenká vrstva tkáně (u plodu pokrývá čočku, během vývoje oka zornici)
- Závažné, vrozené, běžné, ojediněle spojené s kolobomem očního disku
- Jednovláknové/rozvětvené
- DG: dilatační kapky
- PŘÍZNAKY: závisí na lokalitě (vlákna zasahují do rohovky nebo čočky), možné zakalení/jizvy → zhoršení zraku
- LÉČBA: většinou bez (popř. kapky), vážnější - CHI zákrok
- Formy: duhovka k čočce, duhovka k rohovce, volně plovoucí, duhovka k duhovce

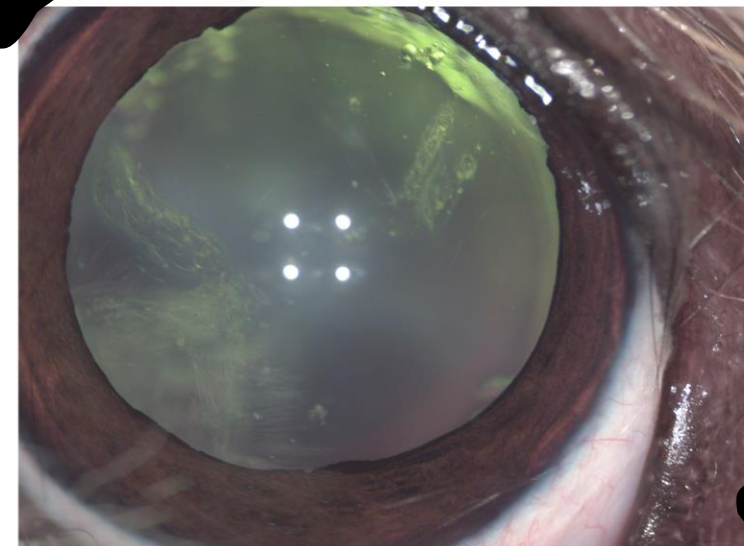
PPM

— . — . — . — . —

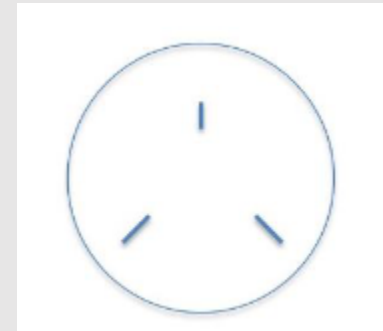

ŠEDÝ ZÁKAL (KATARAKTA)

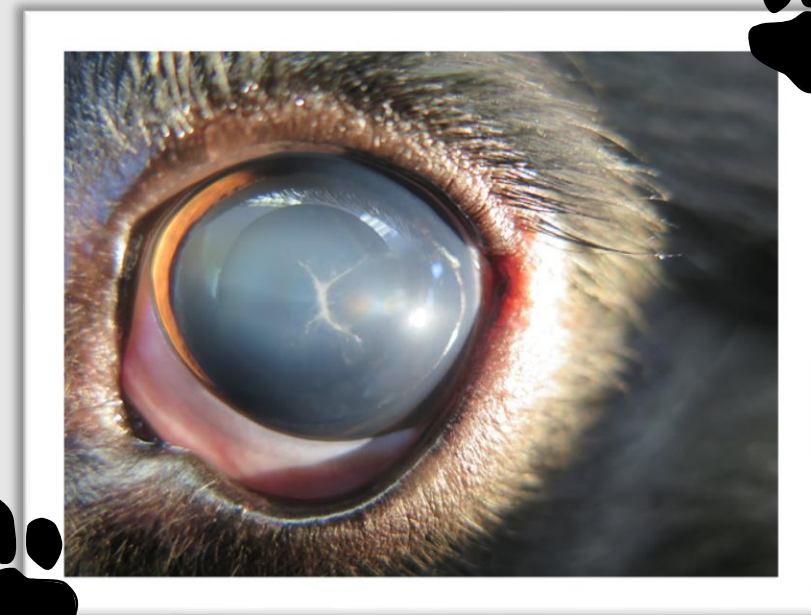
- Částečné/úplné zakalení čočky anebo jejího pouzdra, jednostranně/oboustranně
- Oko nedokáže udržet správnou hydrataci čočky, zákal brání sítnici přijímat světlo a vytvářet obraz
- V důsledku zvýšeného množství proteinů hromadících se v oku
- PŘÍZNAKY: bělavý/šedý zákal, zhoršení vidění, změny v chování, někdy až glaukom a slepota
- LÉČBA: konzervativní – není, potlačení KP – kapky, CHI
- DG: k vyloučení a záměně s diabetem analýza moči a krve
- Typy: vrozený, časný nástup, pozdní nástup

ZAKALENÍ VE TVARU „Y“ NA ŠVU ČOČKY

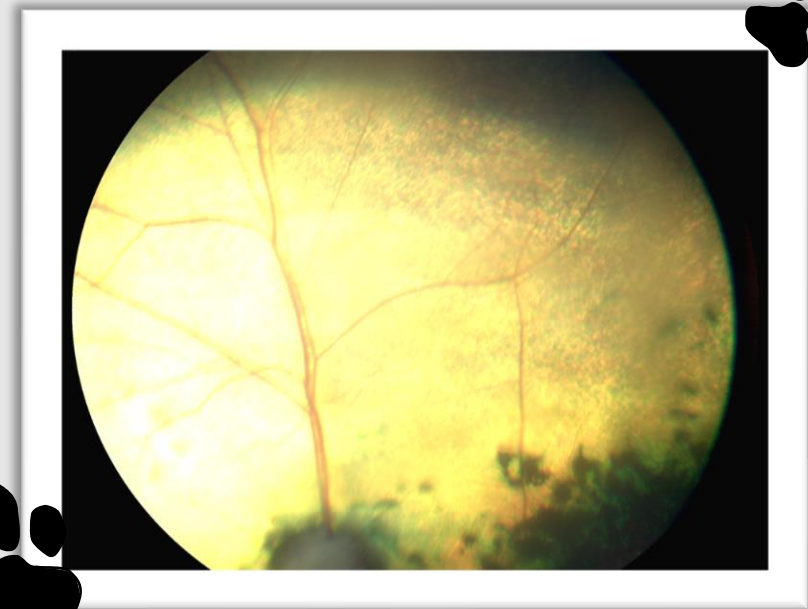

- Švy ve tvaru Y - přirozené součásti struktury čočky, tvorba během embryo. vývoje
- Vrozené, může být důsledkem abnormal. vývoje čočky/jejímu stárnutí
- Vlákna přítomna na jednom konci švu oka/až na třech koncích švů u obou očí
- Častěji ve větší počtu (4-5 linií)
- Riziko progresivního rozvoje v závažné zakalení čočky
- DG: viditelné pouze při biomikroskopii, někdy při retroiluminaci
- PŘÍZNAKY: pouhým okem neviditelné jemně bílé/šedé zakalení do tvaru Y, většinou neovlivní vidění
- LÉČBA: není nutná

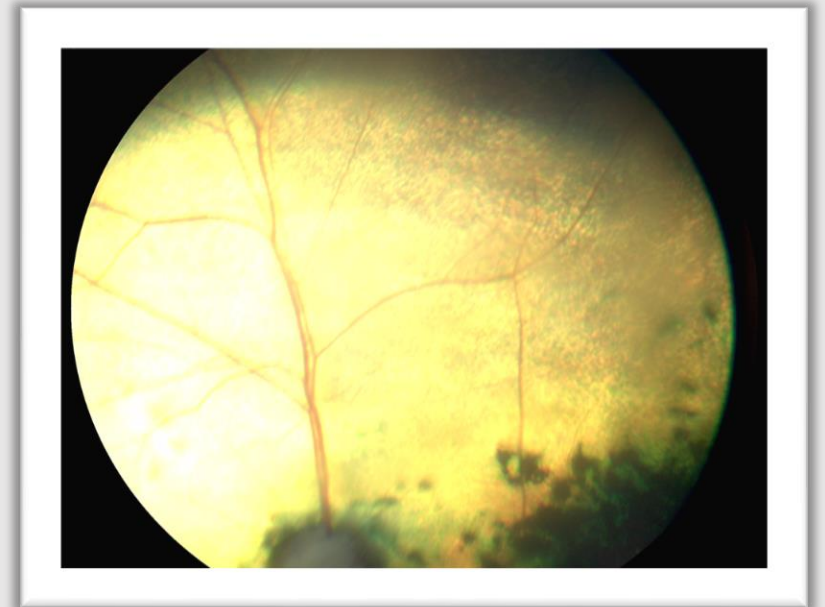
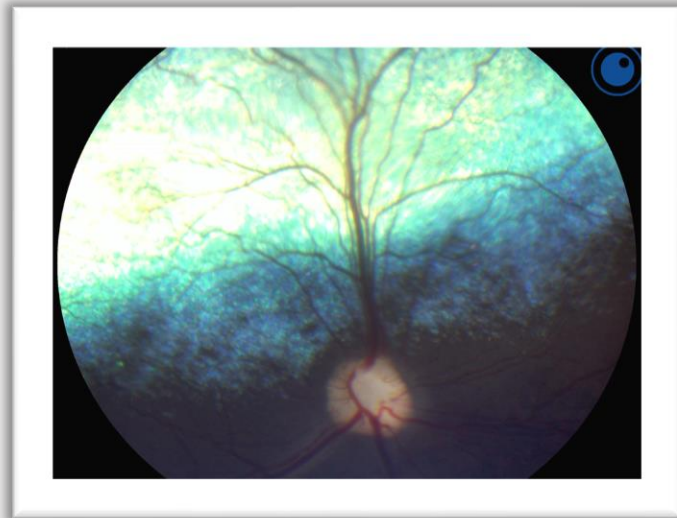
ATROFIE SÍTNICE

- Nebolestivé degenerativní onemocnění zrakových buněk sítnice
- Autozomálně recesivní znak
- Několik forem PRA
- Degenerace trvá obvykle 12 měsíců/méně od DG
- Obvykle psi vykazují známky degenerace sítnice mezi 1.-8. rokem
- Prevence: vyřazení nemocných z chovu, nekryt přenašeč + přenašeč
- DG: elektroretinogram
- PŘÍZNAKY: 1.projev – noční slepota, postupem zhoršování vidění až oslepnutí, dilatace zornic, “lesklé oči“, vytvoření katarakty, snížená pigmentace očí, typická ztráta cév
- LÉČBA: neexistuje lék, možnost podpůrné léčby

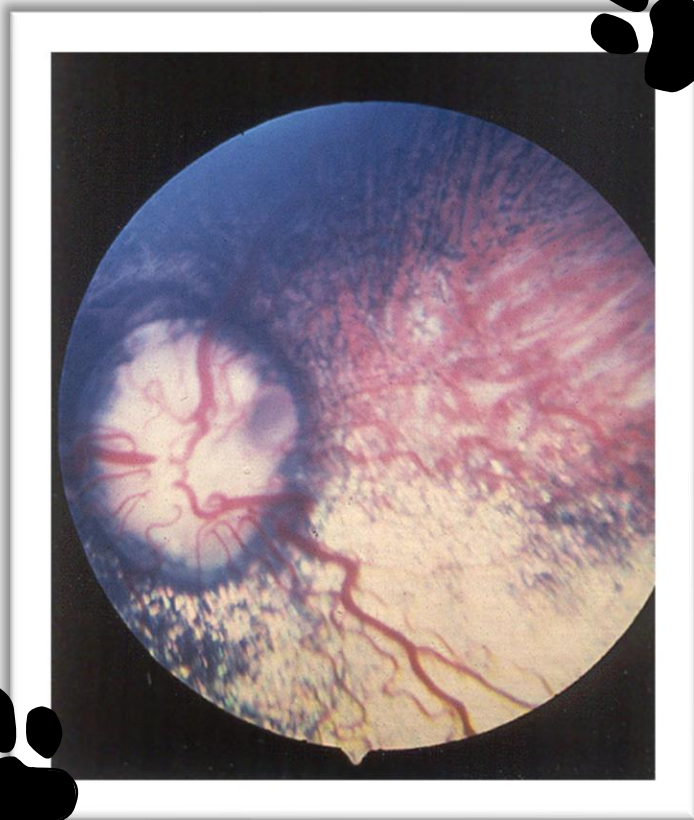
BAS_PRA1

- Specifická mutace prokázána v genu S-antigen (SAG) způsobující pozdní nástup formy
- PŘÍZNAKY: ztenčení sítnice (projevování nepravidelnou hypo- a hyperreflektivitou žluté skvrny), vede k úplné ztrátě zraku
- Obvykle v 5 letech, ve věku 6-7 let patrný cévní útlum sítnice
- Klinicky se velmi podobá prcd_PRA (prog.reti.atrofie s progresivní degenerací fotoreceptorů)
- Tato mutace je zodpovědná za většinu případů

K O L O B O M D I S K U Z R A K O V Ě H O N E R V U

- Vrozená dutina (defekt) ve zrakovém nervu
- Vznik: důsledek neúplného uzavření embryonální oční štěrbiny během embryonálního vývoje
- Jako samostatná vada/s něčím
- U basenji obecně hlubší kolobomy než u jiných
- Způsob dědičnosti zatím neznámý
- PŘÍZNAKY: zhoršené vidění až slepota, nezvyklý vzhled oka
- LÉČBA: není specifická léčba, podpůrná terapie

Praktické vyšetření D00

1. vyšetření štěrbinovou lampou

Celé viditelné oko

Praktické vyšetření D00

2. Schirmerův test

Hodnocení množství tvorby slz, na okraj dolního víčka

Min. hodnota = 10 mm

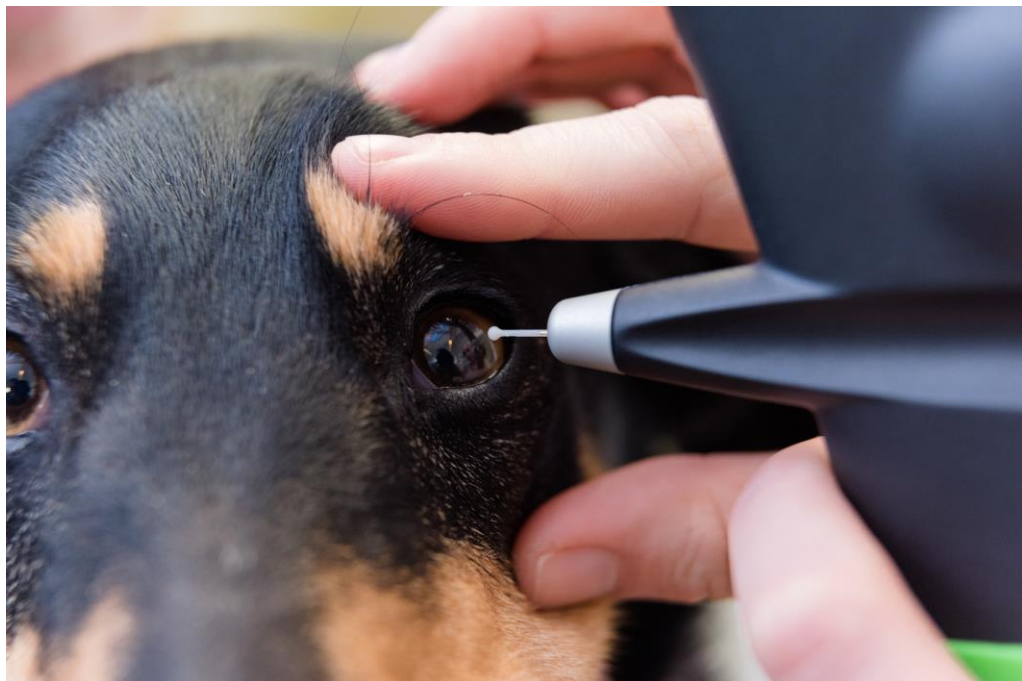

Praktické vyšetření D00

3. měření nitroočního tlaku – Tonovet

Měření odporu rohovky pomocí vystřelovací tyčinky

Měří zploštění rohovky v závislosti na velikosti nitroočního tlaku

Praktické vyšetření D00

4. vyšetření Panopticem

Přímý oftalmoskop

Vyšetření sítnice, obraz přímý neobrácený

Praktické vyšetření D00

5. vyšetření Fundus kamerou – Aurora

Vyšetření sítnice (sledování optického disku, struktur cév a případných změn)

Praktické vyšetření D00

6. vyšetření oftalmoskopem – Omega 2C

- Prohlížení sítnice i změn na čočce
- Nepřímý obrácený obraz

Certificate of Eye Examination / potvrzení o oftalmologickém vyšetření

Clinic's stamp
/ razítko kliniky

Protocol No
/ číslo protokolu

Animal / zvíře

Name / jméno

Breed / plemeno

Sex / pohlaví: Male / samec Female / samice
Date of birth / datum narození: _____
Studbook No / č. registrace: _____
Coat colour / barva: _____
Microchip No / č. mikročipu: _____

Tattoo No / tatování: _____
Previous eye exam / předchozí vyšetření: yes / ano no / ne
Result / výsledek: unaffected / prostý suspicious / podezřelý undetermined / nejasný affected / postižený
If abnormal / abnormální název date: _____ cert. No / č. cert.: _____ examiner / vyšetřující: _____

Owner / majitel

Name / jméno: _____ DNA-tests / testy DNA: yes / ano no / ne type-date: _____

Address / adresa: Street / ulice: _____ No / č. p.: _____

Town / město: _____ Post-code / PSČ: _____ Country / stát: _____

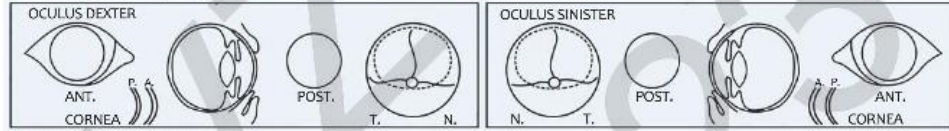
The undersigned agrees to the rules of the national schema and confirms that the animal submitted for examination is the one described above. Signature also means that the results are available for official publications and other ECVD approved uses.
Podávám souhlas s pravidly národního programu kontroly zdraví, potvrzuji, že zvířetělo předloženo k vyšetření odpovídá výše uvedenému popisu a souhlasím s oficiální publikací výsledků a jejich využitím v chovatelském klubu příslušného plemene.
Signature owner / podpis majitele: _____

Examination / vyšetření

Date / datum: Day / den: _____ Month / měsíc: _____ Year / rok: _____
Methods / metody: minimal: mydriatic, indirect ophthalmoscopy, biomicroscopy x 10x / minimálně: mydriatické, nepřímá oftalmoskopie, zobčičná lupina
optional: before dilatation / volitelně: před dilatací: tonometry (with/without mydriatic) / tonometrie (s/bez mydriatic)
direct ophthalmoscopy / přímá oftalmoskopie others / jiné
gonioscopy (without mydriatic) / gonioskopie (bez mydriatic)

Animal Identification / identifikace zvířete

Tattoo / tatování: correct / správně unreadable / nečitelné incorrect / nesprávně absent / chybí
Microchip / mikročip: correct / správně incorrect / nesprávně absent / chybí
STT I: RI: mm/min _____ IOP: RI: mmHg _____
LE: mm/min _____ LE: mmHg _____

Descriptive comments / komentář: _____

(Eye disease No) / onemocnění č.: _____
severe / závažný

Results for the known or presumed hereditary eye diseases (KP-HED):
/ Výsledky pro následující dědičná a/či onemocnění (DOO):

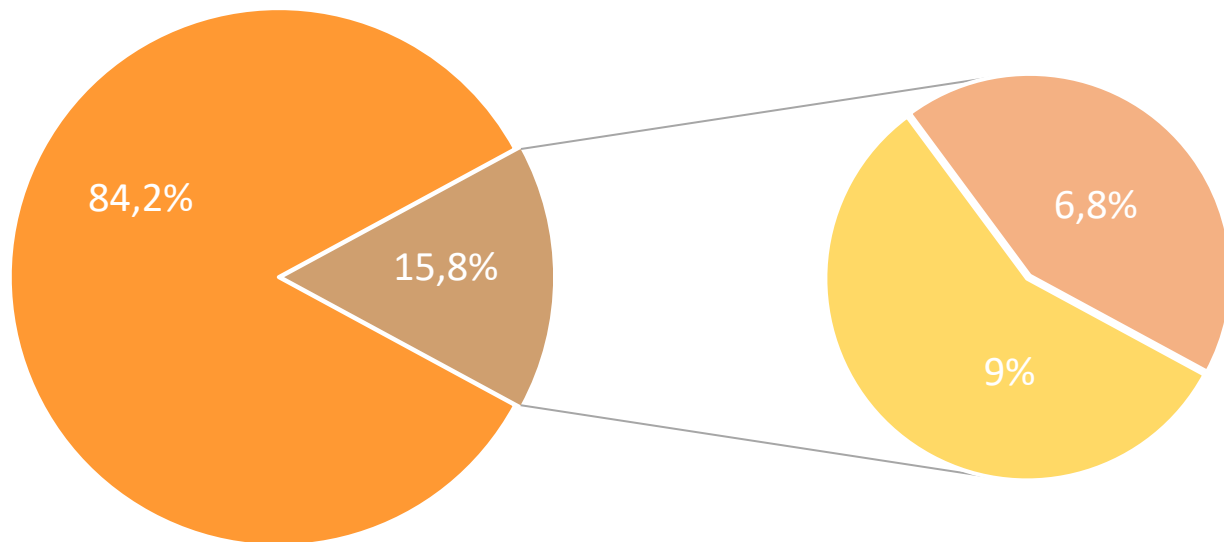
	Unaffected / prostý	Undetermined / nejasný	Affected / postižený	Results valid for / výsledky platné	Unaffected / prostý	Suspicious / podezřelý	Affected / postižený
1. Persistent Pupillary Membrane (PPM)	☐	☐	☐ mild ☐ severe	☐ months / měsíců	☐	☐	☐
2. Persistent Hyperplastic Tunica Vasculosa Lenticularis/Primary Vitreous (PHTV/PHTV)	☐	☐	☐ grade 1 ☐ grade 2-8		☐	☐	☐
3. Cataract (congenital)	☐	☐	☐ multifocal ☐ degenerative ☐ total	☐	☐	☐	
4. Retinal Dysplasia (RD)	☐	☐	☐ mild ☐ moderate ☐ severe	☐	☐	☐	
5. Hypoplastic/Micro-papilla	☐	☐	☐ mild ☐ moderate ☐ severe	☐	☐	☐	
6. Collie Eye Anomaly (CEA)	☐	☐	☐ mild ☐ moderate ☐ severe	☐	☐	☐	
7. Other: _____	☐	☐		☐	☐	☐	
8. ICA (ICAA)	☐	☐	☐ mild ☐ moderate ☐ severe	☐	☐	☐	
9. ICA (ICAA) P.I.A.	☐	☐	☐ mild ☐ moderate ☐ severe	☐	☐	☐	
10. ICA (ICAA) P.I.A. (with)	☐	☐	☐ narrow (moderate) ☐ closed (severe)	☐	☐	☐	
11. Entropion/Trichiasis	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
12. Ectropion/Macrolabopharon	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
13. Distichiasis/Ectopic cilia	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
14. Corneal dystrophy	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
15. Cataract (non-congenital)	☐	☐	☐ cortical ☐ core post ☐ nuclear ☐ other	☐	☐	☐	
16. Lens luxation (primary)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
17. Retinal degeneration (PRA)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
18. Other: _____	☐	☐		☐	☐	☐	
19. ICA (ICAA) P.I.A.	☐	☐	☐ mild ☐ moderate ☐ severe	☐	☐	☐	
20. ICA (ICAA) P.I.A. (with)	☐	☐	☐ narrow (moderate) ☐ closed (severe)	☐	☐	☐	
21. Cataract other	☐	☐	☐ punctate ☐ subretinal ☐ subretinal ☐ nuclear ring ☐ nuclear "beetle"/ ☐ pigment	☐	☐	☐	

* "unaffected" signifies that there is no evidence of the presumed eye disease(s) specified, whereas "affected" signifies that there is such evidence.
"prostý" nebývá nalezeny příznaky typické pro toto onemocnění, "postižený" byly nalezeny příznaky typické pro toto onemocnění.
** The animal displays clinical features that could possibly fit the presumed eye disease(s) mentioned, but the changes are inconclusive.
Zvíře vykazuje příznaky, které by mohly případně odpovídat tomuto onemocnění, ale nálezem změny nejsou jednoznačné.
*** The animal displays minor, but specific signs of the presumed eye disease(s) mentioned. Further development will confirm the diagnosis.
Zvíře vykazuje méně závažné, ale specifické příznaky této choroby. Další vývoj může toto předstírat potvrdit.

Daří informace o dědičných onemocněních oka jednotlivých plemen jsou obsaženy v kapitole B, Veterinární doporučení v ECVD HED manuálu (ECVD.org). Pro další doporučení a pravidla k chovu kontaktujte prosím klub vašeho plemene, poradce chovu, případně plemennou knihu.
Breeding advice / doporučení k chovu
Exam performed by / vyšetření provedl: _____
Stamp and signature / razítko a podpis: _____

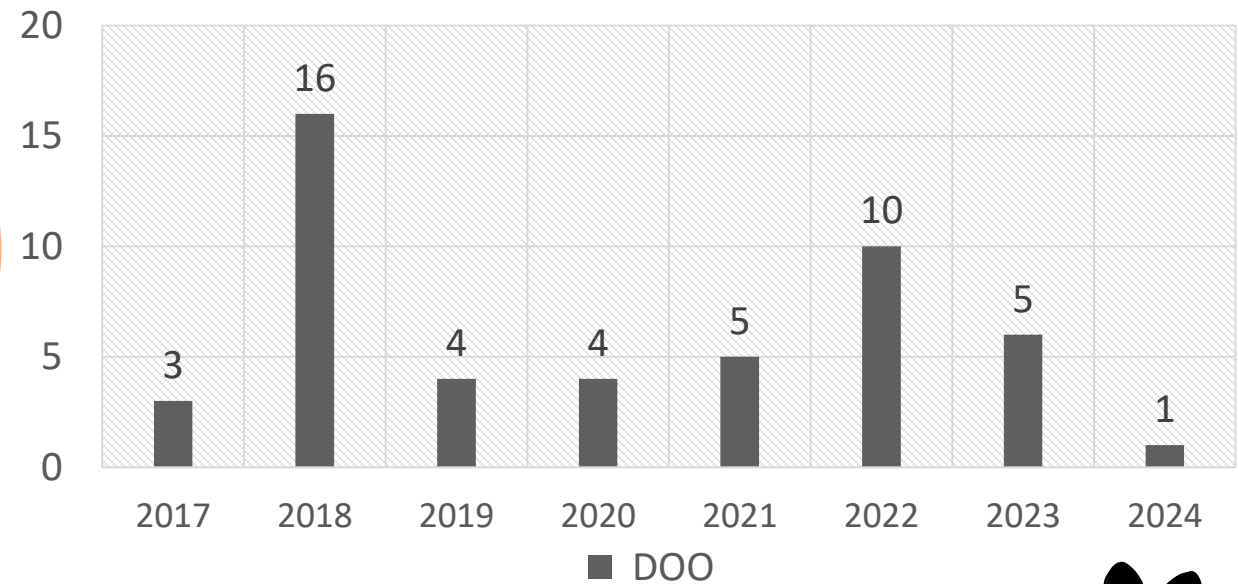
Statistiky (2017-2024) v ČR

Celkem 234 vyšetřených basenji

■ prosté ■ neprosté ■ fena ■ pes

Počet DOO ročně

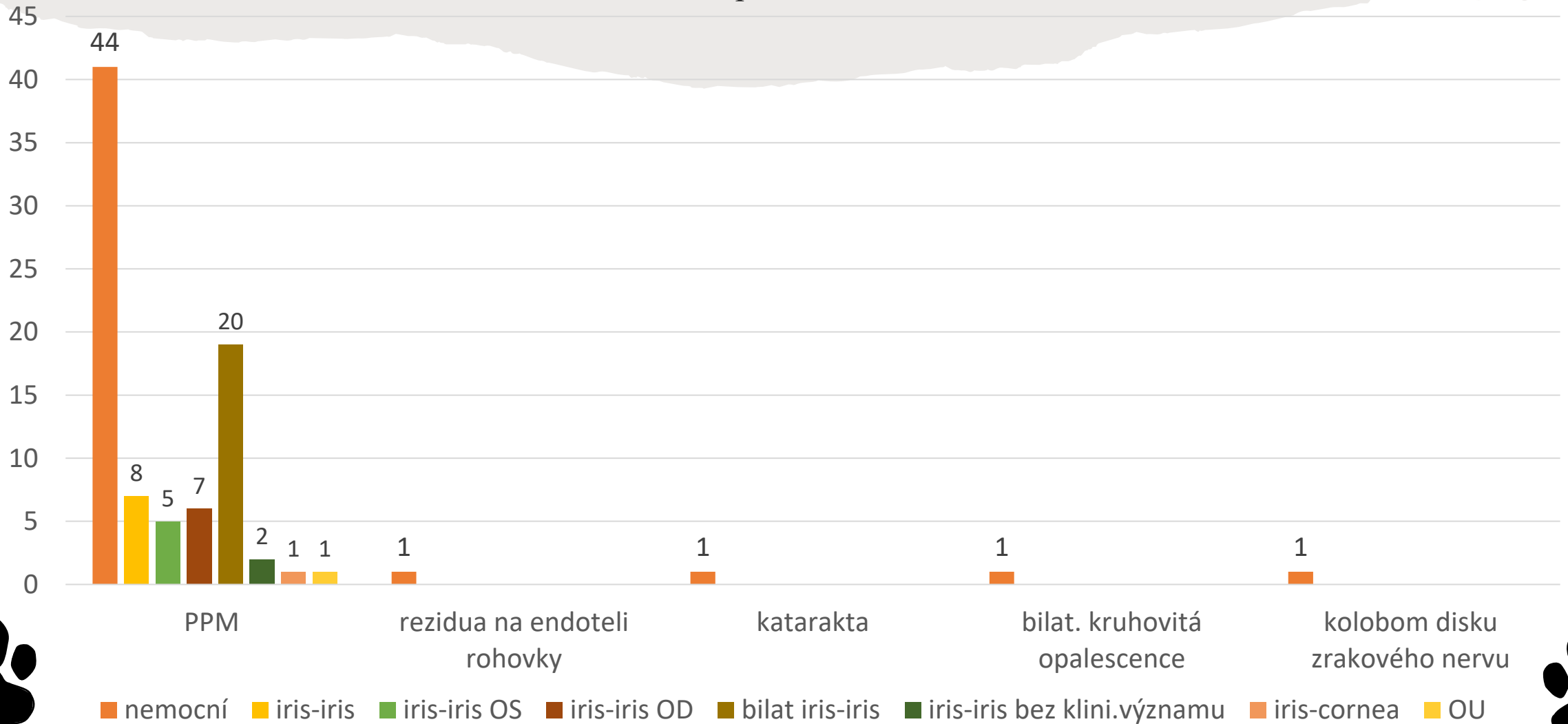

■ DOO

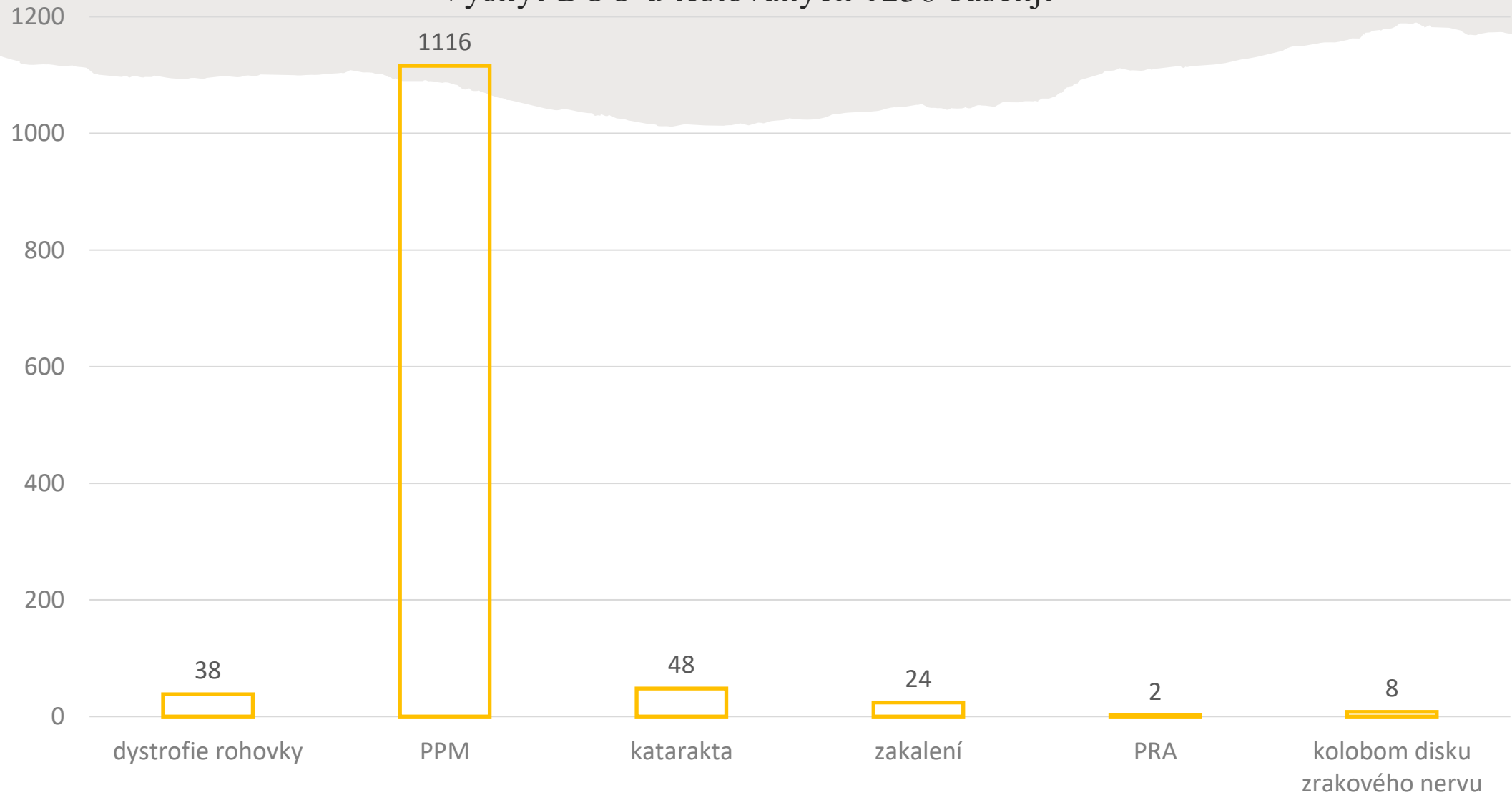
Statistiky (2017-2024) v ČR

Zastoupení DOO

Statistika (2017-2021) ve světě

Výskyt DOO u testovaných 1236 basenji

ZÁVĚR

- Cíl
- Otázky?

DĚKUJI ZA POZORNOST

ZDROJE

-
- **Paní oftalmoložka MVDr. Lucie Míková**
 - Podcast: <https://www.pejskarium.cz/basenji-irena-pestova/>
 - <http://bkb.basenji.info/basenji.html>
 - https://www.genomia.cz/cz/test/bas_pra/
 - <https://www.ecvo.eu>
 - <https://www.merckvetmanual.com>
 - <https://www.acvo.org>
 - <https://avmajournals.avma.org>
 - <https://vcahospitals.com>
 - <https://www.vetinfo.com>
 - <https://ofa.org>
 - <https://bkb.basenji.info/oci.html>
 - <https://wagwalking.com>
 - <https://www.wikiskripta.eu>
 - <http://www.tambuzi.com>
 - <https://www.eyeclinikok.com/corneal-dystrophy>
 - <https://europepmc.org/article/MED/27454658>
 - <https://veteriankey.com>
 - <https://www.frontiersin.or>
 - <https://www.klinika-vltava.cz>